

بررسی جایگاه جداره‌های پایدار در معماری خیابانی و منظر شهری

رامین عباسی

1- دانشجوی کارشناسی معماری، دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی تهران، Ramin.abb.jajan@gmail.com

چکیده

شهر به منزله یک اثر هنری زیباست که مخاطب آن شهروندان می‌باشد. در تعامل میان انسان و شهر کیفیت بصری محیط جایگاه ویژه‌ای پیدا می‌کند. احیای فضاهای زیبای شهر و ارزش‌گذاری بر آن می‌تواند به عنوان عامل تحکیم روابط بین شهر و شهروند باشد. یکی از مباحثی که در این زمینه اهمیت پیدا می‌کند، جداره‌های ساختمان‌ها می‌باشد. جداره و نماها تنها زمینه‌ی بصری از بنا می‌باشند که به عنوان نماینده‌ی سایر اجزاء در مقابل مخاطب خود قرار می‌گیرد. در مقاله حاضر سعی شده‌است با تعریف پایداری به تبیین نقش این عامل در جداره‌های ساختمانی پرداخته شود، که چگونه استفاده از عناصر پایداری در نماهای ساختمان‌ها و مجموعه‌ی معماری خیابانی می‌تواند سبب سرزندگی محیطی شود و پویایی به ارمغان بیاورد و بتواند با آرایه‌ی راهکارهای سازمان‌یافته موجب کاهش حس گسست بین مجموعه‌ی شهری و مخاطبان آن شود. نتیجه این که یک نمای پایدار علاوه بر این که مدیریت انرژی ساختمان را بر عهده دارد و حس درونی برای زندگی فراهم می‌کند، سبب می‌شود که در مقیاس جمعی و بزرگ‌تری، یک جداره‌ی هدفمند برای مجموعه شهری داشته باشد و بتواند به عنوان عاملی وحدت بخش در معماری خیابانی باشد. مبانی نظری تحقیق به روش مرور اسنادی و روش کتابخانه‌ای تبیین شده و نتایج تحقیق بر اساس تحلیل و تطبیق نمونه موردی استخراج گردیده‌است.

واژه‌های کلیدی: جداره، پایداری، معماری خیابانی، نمای پایدار

1- مقدمه

نماهای شهری بارزترین عناصر یک منظر شهری هستند که همه روزه مخاطبان‌شان را پیش روی خود می‌بینند. بنابراین نیازمند توجه همه جانبه و طراحی‌های هدفمند است، طراحی‌هایی که زمینه تفکرشان آشتی میان شهر و شهروند است. در عصر حاضر که شاهد معماریهای ضعیف و خالی از تحرک هستیم، نیاز به چنین طراحی‌هایی بیشتر از پیش احساس می‌شود. در بناهایی که پدران ما به عنوان سرپناه ساخته‌اند به خوبی می‌توان درک کرد که توجه همه جانبه به محیط داشته‌اند و سعی می‌کرده‌اند تا علاوه بر اینکه برای خانواده خود محیطی با آرامش روانی ایجاد کنند، بتوانند با طراحی هوشمند نماهای بنای خود باعث به وجود آمدن یک مجموعه جداره‌های دلپذیر شوند؛ برای مثال طراحی جداره‌های مشبک برای هدایت جریان هوا هم محیط داخلی را تلطیف می‌کند و هم حالت صلب را از نماهای ساده دفع می‌کند.

با بررسی‌های انجام شده سعی بر آن داریم به این پرسش پاسخ بدهیم که پایداری چیست و چگونه می‌توان با استفاده از یک معماری پایدار در نماها و جداره‌های ساختمان‌ها به کیفیت مطلوب بصری در منظر شهر برسیم و بتوانیم نماهایی زنده و پویا ایجاد کنیم، در این راستا با بررسی دو نمونه از گزینه‌های پایداری، نماهای سبز و نماهای متحرک، به دنبال این پاسخ هستیم. ابتدا با تعریف منظر شهری، معماری خیابانی و نما، به تعاریف توسعه پایدار و در مقیاس کوچکتر نماهای پایدار